رویش روان شناسی، سال۱۱، شماره۱، شماره پیاپی ۷۰، فروردین ۱۴۰۱
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),11(1), 2022

پدیدارشناسی رابطه والد-فرزندی نوجوانان دارای والد نظامی بر اساس صفات سه‌گانه تاریک شخصیت والد

Phenomenology of the parent-child relationship of adolescents with military parents based on the dark three traits of the parent personality

فرود غلامی
دانشجوی دکتری تخصصی مشاوره، گروه روانشناسی و مشاوره، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران.
دکتر اقبال زارعی[۱] (نویسنده مسئول)
دانشیار، گروه روانشناسی و مشاوره، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران.
کوروش محمدی
استادیار، گروه روانشناسی و مشاوره، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران.

چکیده

هدف از پژوهش حاضر پدیدارشناسی رابطه والد-فرزندی نوجوانان دارای والد نظامی بر اساس صفات سه‌گانه تاریک شخصیت والد بود. روش پژوهش حاضر کیفی از نوع پدیدارشناختی بود. نمونه مورد مطالعه شامل ۳۰ نفر از کارکنان شاغل در مرکز آموزش هواپیمایی نیروی زمینی ارتش در اصفهان در سال ۱۳۹۹ دارای مشکلات مربوط به سه‌گانه تاریک شخصیت بودند که پسر نوجوان داشتند و به روش نمونه‌گیری هدفمند تعداد ۳۰ نفر والد تا حد اشباع داده و فرزند نوجوان آن‌ها انتخاب شدند. برای شناسایی والد سه‌گانه تاریک شخصیت پرسشنامه‌های شخصیت ماکیاولیسم (MACH-IV) (کریستی و جیس، ۱۹۷۰)، شخصیت خودشیفته (NPI) (راسکین و تری، ۱۹۸۸) و شخصیت سایکوپاتی (LSRP) (لوینسون و همکاران، ۱۹۹۵) در میان ۴۵۰ والد توزیع و ۳۰ نفر دارای نمرات بالا انتخاب شدند، سپس با ۳۰ نفر از فرزندان نوجوان پسر آن‌ها مصاحبه نیمه‌ساختاریافته به عمل آمد،در نهایت مصاحبه‌ها کلمه به کلمه پیاده‌سازی شده و به روش پدیدارشناسی تفسیری تأویلی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در این مطالعه ۳ مضمون اصلی و چند مضمون فرعی شناسایی شد: ۱) هیجانات، همچون خشم، ترس و تنفر؛ ۲) آمیختگی، همچون والد انتقادگر، والد سرزنشگر، والد تنبیه‌گر، قوانین خشن و انعطاف‌ناپذیر در خانه و عدم صمیمت رابطه والد-فرزندی و ۳) ارتباطات، همچون عدم درک متقابل، مشکل در گفتگو، رابطه سطحی و عدم همدلی. با توجه به یافته‌ها می‌توان گفت رابطه والد-فرزندی تحت‌تأثیر ویژگی‌های شخصیت والد قرار گرفته است و لازم است برای خانواده‌های نظامی دارای مشکلات روان-شناختی، یک سیستم حمایتی فراهم شود.

واژه‌های کلیدی: *رابطه والد-فرزندی، سه‌گانه تاریک شخصیت، نوجوان، والد نظامی*

Forud Gholami
PhD student of counseling, department of psychology ، University of Hormozgan ،Bandarabbas, Iran.
Dr. Eghbal Zarei*
Associate Professor, department of psychology ،University of Hormozgan ،Bandarabbas, Iran.
e.zarei@hormozgan.ac.ir
Kourosh Mohammadi
Assistant Professor, department of psychology ،University of Hormozgan ،Bandarabbas, Iran.

Abstract

The aim of the present study was to phenomenology the parent-child relationship of adolescents with military parents based on the three dark traits of the parent personality. The method of the present study was qualitatively phenomenological. . The study sample consisted of 30 employees working in the Army Air Force Aviation Training Center in Isfahan in 1399 who had problems related to the dark personality triad that had a teenage son and by targeted sampling method, 30 parents were saturated. And their teenage children were selected. To identify the dark triple parent of personality, the Machiavellian Personality Questionnaire)MACH-IV((Christie & Geis, 1970), the narcissistic personality)NPI((Raskin & Terry, 1988) and the psychopathic personality)LSRP((Levinson et al., 1995) were distributed among 450 parents and 30 had scored. Then, semi-structured interviews were conducted with 30 of their adolescent male children. Finally, the interviews were then implemented verbatim and analyzed by interpretive phenomenology. In this study, 3 main themes and several sub-themes were identified: 1) emotions, such as anger, fear, and hatred; 2) mixing, such as a critical parent, blaming parent, punishing parent, harsh and inflexible rules at home and lack of intimacy in the parent-child relationship; 3) Communication, such as lack of mutual understanding, difficulty in conversation, superficial relationship and lack of empathy. According to the findings, it can be said that the parent-child relationship has been affected by parental personality traits and it is necessary to provide a support system for military families with psychological problems.

Keywords: *Parent-child relationship, dark personality triad, adolescent, military parent*

نوع مقاله : پژوهشی | **دریافت : مهر ۱۴۰۰** | **پذیرش: آبان ۱۴۰۰** | **ویرایش نهایی: فروردین ۱۴۰۱**

۱ مقاله مستخرج از رساله دکترا

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.1.12.9]

مقدمه

پرسنل نظامی با عوامل استرس‌زای زیادی روبرو هستند (سپهوند و همکاران، ۱۳۹۹). وجود ویژگی‌های خاص شخصیتی نظامیان نقش قابل توجهی در سبک زندگی آنها ایفا می‌کند (میرزایی و همکاران، ۱۳۹۳). یکی از مفاهیم نسبتاً جدید در این حوزه سه‌گانه تاریک شخصیت[1] است که با عنوان روان‌شناسی جیمز باند[2] شناخته می‌شود (جاناسون، وبستر و اسچیمت[3]، ۲۰۰۹). این ویژگی‌های شخصیتی که توسط پاپولاس و ویلیامز[4] (۲۰۰۲)، معرفی و مفهوم‌سازی شده است، عبارتند از ماکیاولیسم[5]، خودشیفتگی[6] و جامعه‌ستیزی[7] که به دلیل داشتن ابعاد مشترکی مانند ماهیت اجتماعی نامطلوب، خودمحوری و فریب‌کاری (رانکان[8]، ۲۰۱۲؛ جانسون و وبستر، ۲۰۱۰)، دورویی، سردی هیجانی و خوداغراقی (برجسته کردن یا اغراق در توانایی‌های خود)، (شری، هویت، بسر، فلت و کلین[9]، ۲۰۰۶)، در یک خوشه مفهومی قرار گرفتند. صفات سه‌گانه تاریک شخصیت در افراد مجرم بیش از سایر افراد نمایان است ولی در افراد عادی نیز تا اندازه‌ای مشاهده می‌شود (داگلاس، بور و مونرو[10]، ۲۰۱۲). سه‌گانه فوق اگر چه از نظر اجتماعی ناپسند و نامطلوب به‌شمار می‌آیند ولی در حوزه عملکرد بهنجار قرار دارند. به عبارتی اشکال مختلف آن‌ها را می‌توان در جمعیت عادی مشاهده کرد (پاپالوس و ویلیامز، ۲۰۰۲). نتایج نشان داده است که شخصیت تاریک افراد ممکن است به شرایط محیط خانوادگی و اجتماعی دوران کودکی فرد حساس باشد. رابطه والد-فرزندی استرس‌زا، خشن و ناپایدار ممکن است رویکرد خاصی را نسبت به زندگی به وجود آورد که شخص به شخصیت تاریک دچار شود (مک‌دونالد، دانلان و ناواریت[11]، ۲۰۱۲). با توجه شرایط شغلی و ویژگی شخصیتی والدین می‌توان گفت، نقش خانواده در تحول اجتماعی فرد بسیار حایز اهمیت است (منساح و کلرمن[12]، ۲۰۱۰؛ گاردنرنبلت و شنبل کورتینا[13]، ۲۰۰۶). رابطه والدین با فرزند از عواملی است که در بروز یا کاهش مشکلات روان‌شناختی فرزندان مؤثر است (میرزایی کوتنایی و همکاران،۱۳۹۴). خانواده در برگیرنده عمیق‌ترین پیوندهای روانی و اجتماعی (دوران، لوسزاک، بکمن، کوتسنوک و برون[14]، ۲۰۱۲)، که به عنوان مهم‌ترین واحد اجتماعی- عاطفی، در تمامی مراحل رشد نوجوانان نقش مهم و منحصر به فردی ایفا می‌کند؛ در واقع بنیان چگونگی شخصیت فرد در خانواده پی‌ریزی می‌شود (نارگیسو[15] و همکاران، ۲۰۱۲). نوجوانی[16] دوره‌ای است که بسیاری از تصمیم‌گیری‌ها همانند بزرگسالان است، اما باید متذکر شد که هنوز تصمیم نوجوانان ناپایدار است و در برخی موارد ممکن است به رفتارهای ناکارآمد و حتی خطرناک منتهی شود (لونا، پادمانابان و هرن[17]، ۲۰۱۰). آسیب‌پذیری‌های غیراجتنابی در این دوره تحولی وجود دارد که ممکن است به مشکلات رفتاری یا اختلال‌های روانی منتهی شود (اسونسی، تاکار، ماکمیلان، لونا و مینشه[18]، ۲۰۰۴؛ لونا و اسونسی، ۲۰۰۴). متخصصان علوم رفتاری، در یادگیری رفتارهای اجتماعی مطلوب و نامطلوب بر نقش منابع اصلی نظیر خانواده تأکید دارند و اکثر محققان بر این مسئله که شروع رفتارهای آسیب‌زا فرزندان را باید در محیط خانوادگی جویا شد، توافق دارند (ملچیر، چاستنگ، گلدبرگ و فومبان[19]، ۲۰۰۸).

آشکار است که خانواده‌های نظامی به دلیل عوامل متأثر از شغل خود، با خانواده‌های غیرنظامی از جهات مختلف متفاوت هستند و جمعیتی را تشکیل می‌دهند که نسبت به سایر خانواده‌ها بیشتر در معرض خطر مسائل مربوط به سلامت فردی، خانوادگی و اجتماعی

1 dark triad of personality
2 james Bond psychology
3 Jonason, Webster & Schmitt
4 Paulhus & Williams
5 machiavellianism
6 narcissism
7 anti-socialism
8 Runcan
9 Sherry, Hewitt, Besser, Flett & Klein
10 Douglas, Bore & Munro
11 McDonald, Donnellan & Navarrete
12 Mensah & Kiernan
13 Gardner Neblett & Schnabel Cortina
14 Doran, Luczak, Bekman, Koutsenok & Brown
15 Nargiso
16 Youth
17 Luna, Padmanabhan & O'Hearn
18 Sweeney, Takarae, Macmillan, Luna & Minshew
19 Melchior, Chastang, Goldberg & Fombonne

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.1.12.9]

قرار دارند. مسئولیت‌ها، نقش‌ها، الگوهای رفتاری و ارتباطات مراوده‌ای همگی در این خانواده‌ها متفاوت از سایر خانواده‌ها است و به همین دلایل احتمال کاهش نظارت والدین یا نظارت ناصحیح و به دنبال آن آسیب‌های ارتباطی در این خانواده‌ها بالا است (وو، چو، لین و لی[۱]، ۲۰۰۷؛ شرمن[۲] و همکاران، ۲۰۱۶). لذا وجود تنش و اضطراب در این افراد می‌تواند منجر به ایجاد تعارضات بیشتری در زندگی خانوادگی شود (آلن، رادیس، استنلی و مارکمن[۳]، ۲۰۱۱). با توجه به آنچه در تعریف صفات سه‌گانه تاریک شخصیت مطرح شد، می‌توان گفت ویژگی‌های شخصیتی والدین و روش‌های تربیتی آن ها از عوامل تعیین کننده اولیه شخصیت و ویژگی‌های رفتاری فرزندان و از عوامل اثرگذار بر نوع رابطه بین والدین و فرزندان است (شکرایی، ۱۳۹۰). این صفات سه‌گانه حتی می‌توانند روابط خانوادگی و رابطه با فرزند را مخدوش کنند، با توجه به اینکه رابطه والد-فرزندی نقش مهمی در عملکرد کودکان دارد، ارتباط دوجانبه اولیه والدین با کودک نقش مهمی در ایجاد مشکلات دارد، اگر والدین نسبت به علایم رفتاری فرزند حساس نباشند موجب افزایش احساس ناامنی در فرد می‌شوند و کودک مشکلات فراوانی در ارتباط با دیگران و حتی خانواده خود خواهد داشت (مارشال[۴]، ۲۰۱۱). کیفیت تعامل والد-فرزند در چگونگی بررسی و تفسیر کودک از جهان اطرافش اثرگذار است (لیدی، گورا و تورو[۵]، ۲۰۱۰). برخی مطالعات بیان می‌کند، نقش پدر و شیوه برخورد او با فرزند نقش ویژه‌ای در پیش‌گیری از بروز مشکلات رفتاری و اجتماعی فرزندان دارد (رانکان، کان استنتینو، لیلیس و پوپا[۶]، ۲۰۱۲). تعامل پدر در کودکی اثر بیشتری بر سازش‌یافتگی فرزندان دارد (لی[۷]، ۲۰۱۲). توافق چشم‌گیری در بسیاری از مطالعات وجود دارد که تعامل مطلوب خانواده با سازش‌یافتگی فرزندان همراه است (میرزایی کوتنایی و همکاران، ۱۳۹۴).

بنابراین کیفیت روابط خانواده تأثیر عمیقی روی کیفیت زندگی افراد در بزرگسالی دارد (کونر و اسکرودت[۸]، ۲۰۱۴). همین ارتباط مؤثر روابط اجتماعی و یک ضرورت برای همه روابط است و هنگامی که با، تعامل والد-فرزند همراه می‌شود نقش حیاتی ایفا می‌کند و آن ایجاد و حفظ روابط بین والدین و فرزندان است که باعث تعامل قوی بین والدین و فرزند می‌شود و به طور قابل توجهی به درک و پذیرش متقابل بین والدین و فرزند کمک می‌کند (پاپوو و ایلسانمی[۹]، ۲۰۱۵). جو عاطفی خانواده، نحوه روابط و تعامل اعضاء در درون خانواده و به طور کلی عملکرد خانواده در ابعاد مختلف بر عملکرد اعضای آن در حیطه‌های مختلف تأثیرگذار است. همچنین تحقیقات متعددی ارتباط مثبت بین کیفیت تعامل والد -فرزند بر متغیرهای روان‌شناختی را نشان داده‌اند (کاظمیان و کریمی، ۱۳۹۷)، به صورتی که بیان شده است بین پرخاشگری جسمی، رابطه‌ای، واکنشی و پرخاشگری کلی و تعامل با پدر و خرده مقیاس‌های عاطفه مثبت پدر، آمیزش پدرانه، گفت و شنود با پدر و خشم رابطه وجود دارد (مورای[۱۰] و همکاران، ۲۰۱۴). در اکثر مطالعات، به ارتباط بین بیماری‌ها و اختلالات شخصیتی والدین با ابعاد شخصیت فرزندان پرداخته شده است (ناظر، مختاری، صیادی و مشایخی، ۱۳۹۵). می‌توان گفت، فرزندانی که والدین آن ها دارای سطح بالایی از شخصیت تاریک (ماکیاولیستی، خودشیفتگی و جامعه‌ستیزی) هستند در معرض خطر بالای اختلالات رفتاری قرار دارند. به عبارت دیگر اختلالات رفتاری و روانی فرزندان بر اساس صفات شخصیتی والدین ارتباط دارد (صمدی، قمرانی، تقی‌نژاد و شمسی، ۱۳۹۳). بنابراین، با توجه به اینکه، فشار روانی مشاغل نظامی پیامدهای عمده و چشم‌گیری در محیط خانواده ایجاد می‌کند و از جمله این پیامدها در محیط خانواده می‌توان به استفاده از روش‌های تنبیهی، استفاده از روش‌های قهرآمیز و طرد کننده و همچنین استفاده از روش‌های استبدادی اشاره نمود و با در نظر گرفتن این نکته که، استفاده از این روش‌های تربیتی، اثرات و پیامدهای تربیتی -رفتاری را در فرزندان مانند ناتوانی در پذیرش مسئولیت و کاهش اعتماد به نفس ایجاد می‌کند (آزاد مرزآبادی و نیک-نفس، ۱۳۹۵؛ حبی، مقدسی، حاتمی، آزادمرزآبادی و انیسی، ۱۳۹۰؛ هاور، آتن و دیوریس[۱۱]، ۲۰۱۰؛ نجومی و بهرامی، ۱۳۹۲)، بررسی میزان سلامت نیروهای نظامی و پیگیری مشکلات روان‌شناختی آن ها و ایجاد یک روند مشخص، در قالب معاینات ادواری، امری کاملاً

1 Wu, Chu, Lin & Lai
2 Sherman
3 Allen, Rhoadis, Stanley & Markman
4 Marshall
5 Leidy, Guerra & Toro
6 Constantineanu, Ielics & Popa
7 Li
8 Koerner & Schrodt
9 Popov & Ilesanmi
10 Murray
11 Huver, Otten & de Vries

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.1.12.9]

ضروری به نظر می‌رسد (محسنی، محمدزاده و حسینی، ۱۳۹۸). تحقیقات در زمینه شناسایی سه‌گانه‌های تاریک شخصیت در نظامیان و تجربیات زیسته نوجوانان دارای والد نظامی با مؤلفه تاریک شخصیت با روش آسیب‌شناسی بسیار محدود است.

لذا پژوهش حاضر با هدف بررسی پدیدارشناسی رابطه والد-فرزندی نوجوانان دارای والد نظامی بر اساس صفات سه‌گانه تاریک شخصیت والد انجام گرفته است.

روش

روش پژوهش حاضر کیفی از نوع پدیدارشناختی بود که تجربه رابطه والد-فرزندی نوجوانانی را که دارای والد نظامی دارای سه‌گانه‌تاریک شخصیت بود مورد بررسی قرار گرفت. شرکت‌کنندگان در پژوهش حاضر شامل کارکنان مرد شاغل در هوانیروز ارتش در سال ۱۳۹۹ دارای فرزند نوجوان پسر بودند. در این پژوهش تعداد ۴۵۰ نفر از کارکنان شاغل در مرکز آموزش هواپیمایی نیروی زمینی ارتش در اصفهان به روش نمونه‌گیری در دسترس پرسش‌نامه‌های شخصیت ماکیاولیسم کریستی و جیس[1] (۱۹۷۰)، شخصیت خودشیفته راسکین و تری[2] (۱۹۸۸) و خودسنجی سایکوپاتی لوینسون[3] و همکاران (۱۹۹۵)، را دریافت کردند. سپس تعداد ۳۰ نفر از نظامیانی که دارای صفات سه‌گانه تاریک شخصیت (نمرات بالاتر از ۴۰ برای ماکیاولیسم، نمره بالاتر از ۱۵ برای خودشیفته و نمره بالاتر از ۵۰ برای جامعه‌ستیزی حداقل در یکی از سه‌گانه‌های مطرح شده) و فرزند نوجوان پسر هستند به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند (۳۰ نفر والد نظامی و ۳۰ نفر فرزند پسر نوجوان که والد آن ها برای شرکت در پژوهش انتخاب شده بود). در ابتدای مصاحبه از نوجوانان، جلب رضایت آگاهانه شرکت-کنندگان و دادن اطلاعات الزم به آنها انجام گرفت و پس از جمع‌آوری اطالعات دموگرافیک، سوالات مصاحبه به شکل نیمه‌ساختاریافته درباره رابطه با والد، مطرح گردید. در این شیوه هنگامی که پاسخ‌ها به حالتی از تکثر و اشباع برسد، تعداد آزمودنی‌ها به حد نصاب رسیده است که در این پژوهش این اشباع با ۳۰ آزمودنی نوجوان پسر صورت گرفت. میانگین زمان مصاحبه‌ها ۳۰ دقیقه،کمینه ۲۰، بیشینه ۴۵، انحراف استاندارد ۷/۲۴ بود. مصاحبه‌ها با اطلاع و اجازه مصاحبه‌شوندگان ضبط شد، سپس کلمه به کلمه پیاده‌سازی شده و در نهایت به روش پدیدارشناسی تفسیری تأویلی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. همچنین لازم به توضیح است که، به منظور اعتباریابی سوالات مصاحبه و تکرار پذیری کدها از روش بازآزمایی و شاخص icc استفاده شد. سوالات مصاحبه بعد از ۷ روز برای ۱۵نفر از شرکت‌کنندگان تکرار شد و مقدار این شاخص۰/۹۷۶ (P<0/005)بدست آمد که نشان دهنده تکرارپذیری بالای آن است. همچنین برای بررسی تعیین روایی محتوایی سوالات مصاحبه، سوالات در اختیار گروه پانل (تعداد ۱۰ نفر از روانشناسان و اساتید دانشگاه) قرار دادیم. بطوری که امکان قضاوت دقیق اعضا بر اساس ضرورت اجزای ابزار فراهم باشد و از آنها خواسته شد که نظر خود را درباره هر سوال در مقایس قضاوتی (ضروری، مفید اما غیرضروری و غیرضروری) که تعیین شده است لحاظ نمایند. برای تعیین شاخص روایی محتوایی (CVI) سوالات مصاحبه، که از میانگین شاخص های CVR بدست می آید و نشان دهنده جامعیت قضاوت های مربوط به روایی یا قابلیت اجرای سوالات مصاحبه است، این شاخص محاسبه گردید و مقدار ۰/۷۸ بدست آمد. با توجه به اینکه میزان شاخص روایی محتوایی مقدار ۰/۷۸ است بنابراین روایی محتوایی سوالات مصاحبه نیز مورد تائید است.

ابزار سنجش

پرسشنامه شخصیت ماکیاولیسم[4] (MACH-IV): این پرسش‌نامه دارای ۲۰ گویه است که توسط کریستی و جیس[5] (۱۹۷۰)، برای ارزیابی بزرگسالان ۱۸ تا ۶۵ سال ساخته شد. این ابزار معتبرترین و پراستفاده‌ترین وسیله سنجش ویژگی شخصیتی ماکیاولیسم بود (اوکنور و آداتا[6]، ۲۰۱۳). پرسش‌نامه شخصیتی ماکیاولی دارای ۴ مؤلفه و یک نمره کل است. مؤلفه‌های این پرسش‌نامه عبارتند از تاکتیک‌های بین‌فردی منفی، تاکتیک‌های بین‌فردی مثبت، دیدگاه بدبینانه درباره ذات بشر و دیدگاه خوش‌بینانه درباره ذات بشر (کارل

1 Christie Geis
2 Raskin & Terry
3 Levenson
4 machiavcllianism scale
5 Christie & Geis
6 O'Connor & Athota

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.1.12.9]

و کالوات[1]، ۲۰۰۰). این مقیاس در یک پیوستار هفت درجه‌ای با طیف لیکرت از به شدت مخالف (نمره ۱) تا کاملا موافقم (نمره ۷)، پاسخ داده می‌شود. کریستی و جیس (۱۹۷۰)، پایایی این پرسشنامه را با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۷۵ گزارش کردند. در ایران برای ارزیابی پایایی پرسشنامه شخصیت ماکیاولیسم، افخم ابراهیمی و همکاران (۱۳۸۷)، این مقیاس را روی جمعیت عمومی اجرا کردند و پایایی آن با روش دو نیمه‌کردن ۰/۷۹ به دست آمد. به منظور ارزیابی روایی نیز کریستی و همکاران (۱۹۷۰؛ به نقل از لانگ و بریکاس[2]، ۲۰۱۴)، اعتبار همگرا و متمایزکننده را با مقیاس‌های شخصیتی متعدد بررسی کردند و شواهد دال بر قابلیت متمایز کننده و تفاوت ساختاری این مقیاس با سایر مقیاس‌ها یافتند که اعتبار مقیاس مورد نظر را نشان می‌دهد. در مطالعه میکائیلی‌منیع و همکاران (۱۳۹۶)، ضریب پایایی این پرسشنامه با استفاده آلفای کرونباخ سنجیده شد که مقدار به دست آمده در جمعیت مجرم ۰/۶۸ و در جمعیت غیرمجرم ۰/۷۱ بود. در پژوهش حاضر نیز پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۵ محاسبه شده است.

پرسشنامه شخصیت خودشیفته[3] (NPI): این پرسش‌نامه به صورت خودسنجی است که توسط راسکین و تری (۱۹۸۸)، برای سنجش ویژگی‌های خودشیفتگی در گروه‌های غیربالینی طراحی شده است. این ابزار متشکل از جفت ماده‌های «بله» و «خیر» است که پاسخ‌دهنده باید یکی از آنها را انتخاب نماید. سیاهه ابتدا متشکل از ۵۴ ماده بود اما راسکین و تری با تحلیل مؤلفه‌های اصلی تعداد ماده‌های سیاهه را به ۴۰ ماده کاهش دادند. این پرسش‌نامه دارای ۷ زیرمقیاس است که عبارتند از: اقتدار ، خودنمایی، برتری‌طلبی، محق بودن ، بهره‌کشی،خودبسندگی و غرور (راسکین و تری، ۱۹۸۸). برای نمره‌گذاری این پرسش‌نامه به گزینه الف (نمره ۱) و به گزینه ب (نمره صفر) تعلق می‌گیرد. در گویه‌های (۴، ۵، ۷، ۹، ۱۰، ۱۵، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۲، ۲۳، ۲۶، ۲۸، ۳۲، ۳۵ و ۴۰) نمره‌گذاری به صورت معکوس خواهد بود. همچنین کسب نمره بالاتر از ۲۰ نشان‌دهنده خودشیفتگی است. روایی و پایایی این ابزار در دهها مطالعه ایرانی و خارجی مورد بررسی قرار گرفته است. راسکین و تری (۱۹۸۸)، روایی پرسشنامه را از طریق بررسی همبستگی ۷ مؤلفه پرسشنامه با نمره کل آن سنجیدند. همبستگی نمره کل با زیرمقیاس اقتدار ۰/۵۸، خودنمایی ۰/۵۱، برتری طلبی ۰/۴۸، محق بودن ۰/۴۳، بهره‌کشی ۰/۴۱، خودبسندگی ۰/۴۰ و غرور ۰/۳۰ گزارش شد. همچنین پایایی دو نیمه‌سازی از طریق ضریب گاتمن محاسبه و برای نمره کل ۰/۸۳، و برای زیرمقیاس اقتدار ۰/۷۳، خودنمایی ۰/۶۳، برتری‌طلبی ۰/۵۴، محق بودن ۰/۵۰، بهره‌کشی ۰/۵۲، خودبسندگی ۰/۵۰ و غرور ۰/۶۴ گزارش شد. در مطالعه زینی حسنوند و همکاران (۱۳۹۴) پایایی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ بررسی و برای کل مقیاس ۰/۶۵، اقتدار ۰/۵۲، خودنمایی ۰/۴۳، برتری طلبی۰/۴۵، محق بودن ۰/۲۳، بهره‌کشی ۰/۳۰، خودبسندگی ۰/۳۴ و غرور ۰/۱۱ به دست آمد. همچنین روایی همگرایی پرسشنامه با پرسشنامه چندمحوری بالینی میلون ۳ ارزیابی شد و برای این کار از تحلیل رگرسیون استفاده شد به این منظور پرسشنامه شخصیت خودشیفته به عنوان متغیر پیش‌بین و سیاهه خودشیفتگی MCMI-III به عنوان متغیر ملاک وارد معادله رگرسیون شدند که ارتباط آنها معنادار بود و با توجه به ضریب تعیین ۰/۷۰ می‌توان گفت که ۷۰ درصد از تغییرات MCMI-III را می‌توان ناشی از پرسشنامه شخصیت خودشیفته دانست. همچنین تحلیل عاملی تأییدی نیز وجود هفت زیرمقیاس این پرسشنامه را تأیید کرد و بیشتر ماده‌ها نیز دارای بار عاملی بیشتر از ۰/۴ بودند (زینبی حسنوند، جوانمرد و گودرزی، ۱۳۹۴). در پژوهش حاضر نیز پایایی پرسشنامه با استفاده از فرموا کودرریچاردسون ۰/۷۸ به دست آمده است.

مقیاس خودسنجی سایکوپاتی لوینسون[4] (LSRP): این مقیاس خودگزارشی توسط لوینسون و همکاران (۱۹۹۵)، برای ارزیابی نگرش‌ها و باورهای سایکوتیک در نمونه‌های غیرمؤسسه‌ای ساخته شده است. ۲۶ آیتم با لیکرت چهار گزینه‌ای از کاملا مخالفم (نمره ۱) تا کاملا موافقم (نمره ۴) نمره‌گذاری می‌شود. دارای دو عامل اصلی سایکوپاتی اولیه و سایکوپاتی ثانویه می‌باشد. که همسان با دو عامل PCL-R است. سایکوپاتی اولیه تمایل به دروغگویی، فقدان احساس پشیمانی، بی‌عاطفگی و فریبکاری را ارزیابی می‌کند. خرده مقیاس سایکوپاتی ثانویه تکانش‌گری، تحمل ناکامی، از کوره رفتن سریع و فقدان اهداف بلندمدت را ارزیابی می‌کند. لوینسون و همکاران (۱۹۹۵)، همسانی درونی با آلفای کرونباخ ۰/۸۲ را برای آن گزارش کردند. همچنین در پژوهش آنها قابلیت اطمینان برای سایکوپاتی اولیه ۰/۸۲ و برای سایکوپاتی ثانویه ۰/۶۳ گزارش شده است. میلر[5] و همکاران (۲۰۰۸)، ضمن تأیید ساختار دو عاملی این مقیاس، ضریب

1 Corral & Calvete
2 Lang & Brikas
3 narcissistic Personality Inventory
4 Lewinson's Self-Report Psychopatny
5 Miller , Gaughan & Pryor

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.1.12.9]

آلفای کرونباخ ۰/۸۳، ۰/۸۲ و ۰/۶۱ را به ترتیب برای کل مقیاس، سـایکوپاتی اولیه و سـایکوپاتی ثانویه گزارش کردند. لینام[1] و همکاران (۱۹۹۹) همسـانی درونی (۰/۸۰) را برای نمره کل مقیاس، (۰/۸۱) را برای عامل اول و (۰/۵۲) را برای عامل دوم گزارش کردند. راس[2] و همکاران (۲۰۰۷)، ضرایب آلفای کرونباخ ۰/۷۸، برای سایکوپاتی اولیه، ۰/۶۳ را برای سایکوپاتی ثانویه و ۰/۸۲ را برای کل مقیاس گزارش کردند. در پژوهش قراباغی (۱۳۹۵)، ضـریب آلفای کرونباخ ۰/۷۳ برای سـایکوپاتی اولیه، ۰/۶۷ برای سـایکوپاتی ثانویه و برای کل آزمون نیز ۰/۸۰ گزارش شده است. در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۶ برای سایکوپاتی اولیه، ۰/۷۰ برای سایکوپاتی ثانویه و برای کل آزمون نیز ۰/۸۳ گزارش شده است.

یافته ها

در جدول ۱، اطلاعات دموگرافیک و نمرات سه‌گانه تاریک شخصیت والد ارایه شده است.

جدول۱. اطلاعات دموگرافیک و توصیفی شرکت‌کنندگان

نوجوان	سن	نمرات سه‌گانه تاریک شخصیت والد			نوجوان	سن	نمرات سه‌گانه تاریک شخصیت والد		
کد	-	ماکیاولیسم	جامعه‌ستیزی	خودشیفتگی	کد	-	ماکیاولیسم	جامعه‌ستیزی	خودشیفتگی
کد ۱	۱۶	۴۲	۸۹	۲۷	کد ۱۶	۱۷	۳۴	۹۵	۱۵
کد ۲	۱۴	۴۱	۹۴	۲۷	کد ۱۷	۱۶	۴۰	۹۲	۲۰
کد ۳	۱۵	۴۱	۹۱	۲۵	کد ۱۸	۱۵	۳۲	۸۶	۱۹
کد ۴	۱۵	۳۹	۸۵	۲۵	کد ۱۹	۱۴	۴۸	۵۱	۱۸
کد۵	۱۷	۲۸	۸۹	۲۰	کد ۲۰	۱۴	۴۰	۷۲	۱۸
کد۶	۱۴	۲۹	۷۲	۱۹	کد ۲۱	۱۵	۳۲	۴۶	۲۰
کد۷	۱۵	۲۹	۶۹	۱۳	کد ۲۲	۱۴	۲۰	۸۰	۲۴
کد۸	۱۵	۳۶	۵۵	۱۸	کد ۲۳	۱۵	۴۰	۷۷	۲۱
کد۹	۱۶	۳۶	۴۲	۲۱	کد ۲۴	۱۷	۳۹	۸۶	۲۳
کد ۱۰	۱۴	۲۷	۵۵	۱۸	کد ۲۵	۱۶	۴۰	۷۵	۲۷
کد ۱۱	۱۴	۲۸	۴۷	۲۵	کد ۲۶	۱۵	۳۹	۵۲	۲۷
کد ۱۲	۱۵	۲۷	۵۷	۲۸	کد ۲۷	۱۵	۴۰	۷۴	۲۵
کد ۱۳	۱۶	۳۰	۹۳	۳۲	کد ۲۸	۱۶	۳۹	۶۱	۳۰
کد ۱۴	۱۷	۴۲	۹۱	۱۹	کد ۲۹	۱۵	۳۰	۹۹	۳۲
کد ۱۵	۱۶	۲۸	۹۵	۱۹	کد ۳۰	۱۴	۲۰	۹۸	۱۹

در جدول ۱، میانگین نمرات ماکیاولیسم، جامعه‌ستیزی و خودشیفتگی در شرکت‌کنندگان کدهای ۱ تا ۳۰ والدهای نظامی ارایه شده است. همچنین سن نوجوانان شرکت‌کننده نیز با توجه به کدهای ارایه شده بیان شده است.

در این مطالعه ۳ مضمون اصلی در ارتباط با رابطه والد-فرزندی نوجوانان دارای والد نظامی دارای مشکلات سه‌گانه‌های تاریک شخصیت شامل هیجانات، آمیختگی و ارتباطات استخراج شد.

۱) هیجانات

این مؤلفه اصلی شامل درون‌مایه‌های فرعی خشم، ترس و تنفر است. همچنین مفاهیم اولیه در ارتباط با خشم شامل واکنش‌های فیزیولوژیکی، تحریک‌پذیری (پرخاشگری) کلامی و فیزیکی، حق به جانب بودن و چینش اجبارهای خانوادگی از سوی والد بود که در

1 Lynam, Whiteside & Jones
2 Ross

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.1.12.9]

مصاحبه‌ها نوجوانان کدهای ۴، ۸ و ۵ در ارتباط با والد خود بیان کردند. مفاهیم اولیه در ارتباط با ترس شامل اجتناب از رابطه نزدیک با والد، پنهان‌کاری و عدم صداقت با والد بود که در مصاحبه‌ها نوجوانان کدهای ۱۰، ۱۵ و ۲۰ در ارتباط با والد خود بیان کردند.

همچنین مفاهیم اولیه تنفر نیز انتقاد از والد و تمرکز بر رفتارهای والد بود که در مصاحبه‌ها نوجوانان کدهای ۱۸ و ۱۹در ارتباط با والد خود بیان کردند.

۲) آمیختگی

این مؤلفه اصلی شامل درون‌مایه‌های فرعی والد انتقادگر، والد سرزنشگر، والد تنبیه‌گر، قوانین خشن و انعطاف‌ناپذیر در خانه و عدم صمیمت رابطه والد-فرزندی است. همچنین مفاهیم اولیه در ارتباط با والد انتقادگر شامل وارسی تصمیم‌گیری نوجوان، خودخواهی و خودمرکزبینی والد بود که در مصاحبه‌ها نوجوانان کدهای ۲، ۶، و ۷در ارتباط با والد خود بیان کردند. مفاهیم اولیه در ارتباط با والد سرزنشگر شامل تمرکز بر اشتباهات نوجوان، وارسی و بررسی اتفاقات، تحقیر کردن بود که در مصاحبه‌ها نوجوانان کدهای ۳، ۱۴ و ۲۳ در ارتباط با والد خود بیان کردند. همچنین مفاهیم اولیه والد تنبیه‌گر نیز پذیرش مشروط نوجوان از سوی والد، تنبیه کلامی و فیزیکی بود نوجوان که در مصاحبه‌ها نوجوانان کدهای ۲۸، ۳۰، ۱۲در ارتباط با والد خود بیان کردند. مفاهیم اولیه در ارتباط با قوانین خشن و انعطاف‌ناپذیر در خانه شامل اجبار به انجام رفتارهای خاص، تمرکز بر زمان و اجتناب از اشتباه بود که در مصاحبه‌ها نوجوانان کدهای ۲۴، ۲۵، ۲۷، در ارتباط با والد خود بیان کردند. همچنین مفاهیم اولیه در ارتباط با عدم صمیمت رابطه والد-فرزندی شامل رابطه سرد و بدون محبت و جدایی عاطفی بود که در مصاحبه‌ها نوجوانان کدهای ۲۹ و ۱۳در ارتباط با والد خود بیان کردند.

۳) ارتباطات

این مؤلفه اصلی شامل درون‌مایه‌های فرعی عدم درک متقابل، مشکل در گفتگو، رابطه سطحی و عدم همدلی است. همچنین مفاهیم اولیه در ارتباط با عدم درک متقابل شامل خودمحوری، عدم انعطاف پذیری شناختی و رفتاری بود که در مصاحبه‌ها نوجوانان کدهای ۹ و ۱۱ در ارتباط با والد خود بیان کردند. مفاهیم اولیه در ارتباط با مشکل در گفتگو شامل گفت و گوهای جنجالی و تنش در بحث، اجبار به پذیرش نظرات، عدم برخورداری از مهارت مذاکره بود که در مصاحبه‌ها نوجوانان کدهای ۱۷، ۲۱ و ۲۲، در ارتباط با والد خود بیان کردند. مفاهیم اولیه در ارتباط با رابطه سطحی شامل عدم صمیمیت، رابطه خشک و پدرسالارانه بود که در مصاحبه‌ها نوجوانان کدهای ۲۶ و ۲۸ در ارتباط با والد خود بیان کردند. همچنین مفاهیم اولیه در ارتباط با عدم همدلی شامل عدم درک احساسات و دنیای شخصی دیگری، احساس انزوا و تنهایی بود که در مصاحبه‌ها نوجوانان کدهای ۱ و ۱۶در ارتباط با والد خود بیان کردند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر پدیدارشناسی رابطه والد-فرزندی نوجوانان دارای والد نظامی بر اساس صفات سه‌گانه تاریک شخصیت والد بود. نتایج مصاحبه‌های انجام شده نشان داده است که نوجوانان دارای والد نظامی با سه‌گانه تاریک شخصیت در مؤلفه‌های هیجانی، آمیختگی و ارتباطات با والد خود دچار مشکل هستند. با توجه به اینکه افراد شاغل در مشاغل نظامی دارای تنش کاری بالایی هستند و حتی گاهی تشدید کننده ویژگی‌های شخصیتی آسیب‌رسان و روان‌رنجور می‌شود می‌توان انتظار داشت که روابط خانوادگی آنها نیز دستخوش تغییراتی باشد. اولین مضمون استخراج شده از رابطه والد-فرزندی، احساسات بود که دارای مضامین فرعی تنفر، خشم و ترس بود. شرکت‌کنندگان بیان کرده‌اند که، با توجه به رفتارهای والد که ناشی از پرخاشگری کلامی و یا فیزیکی نسبت به فرزند است نوجوان در ارتباط با والد خود احساس خش بیشتری را گزارش می‌دهد. همچنین در صورتی که والد به صورت حق به جانب در برخورد با نوجوان عمل کند و یا اجبارگونه در رابطه با خانواده و فرزند برخورد کند نیز احساس نوجوان به والد به صورت خشم می‌باشد زیرا اجبارهای ایجاد شده از سوی والد قدرت انتخاب و استقلال را از نوجوانی که در سنین کسب هویت و استقلال هستند با اختلال مواجه می‌کند. همچنین نتایج نشان داده است که نوجوانان احساس‌های تنفر را نسبت به والد خود نشان می‌دهند و این احساس در نتیجه عدم درک رفتارهای والد از سوی نوجوان و تمرکز کردن و حساس شدن بر رفتارهای والد ایجاد می‌شود. همچنین گاهی نوجوانان به دلیل ترس از والد که این ترس می‌تواند ناشی از ترس از توبیخ و یا سرزنش باشد مشکلات خود را با والد خود در میان نمی‌گذارند و یا در صورت مواجه شدن با یک چالش شروع به پنهان‌کاری می‌کنند. نتایج پژوهش‌های مارشال (۲۰۱۱)، لیدی و همکاران (۲۰۱۰) و میرزایی‌کوتنایی و همکاران (۱۳۹۴) مختلف نیز نشان می‌دهد

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.1.12.9]

که واکنش‌های رفتاری والدین می‌تواند با ایجاد مشکلات هیجانی و احساسی در فرزندان در ارتباط باشد. مشکلات شخصیتی والدین با ایجاد مشکلات رفتاری و روان‌شناختی در فرزندان همراه است و رابطه با فرزندان را نیز با اختلال و مشکل مواجه می‌کند (صمدی و همکاران، ۱۳۹۳؛ ناظر و همکاران، ۱۳۹۵).

دومین مضمون استخراج شده، آمیختگی بود که دارای مضامین فرعی والد انتقادگر، والد سرزنشگر، والد تنبیه‌گر، قوانین خشن و انعطاف‌ناپذیر در خانه و عدم صمیمیت بود. مفهوم آمیختگی همدلی و واکنش‌های صمیمی میان والد و نوجوان را بیان می‌کند. والدینی که با انتقادگری از فرزندان خود تصمیم‌های نوجوان خود را به صورت وسواس‌گونه وارسی می‌کنند و تنها نظرات خود را به نوجوان تحمیل می‌کنند رابطه با نوجوان را دچار تنش می‌کنند. گاهی نیز والد با سرزنش کردن زیاد نوجوان و تمرکز زیاد بر اشتباهات و تصمیم‌های اشتباه نوجوان و یا حتی تحقیر کردن انتخاب‌های نوجوان رابطه مبتنی بر همدلی را از بین می‌برد. زیرا رابطه با والدین باید بر مبنای همدلی و عطوفت باشد تا فضای امنی در رابطه والد-فرزند احساس شود. والدینی که قوانین انعطاف‌ناپذیری را ایجاد می‌کنند و محیط خانه را به صورت خشن و بدون انعطاف مانند محیط کار اداره می‌کنند نیز به دلیل کاهش فضای امن عاطفی موجب دور شدن نوجوان از خود و کاهش همدلی میان والد و نوجوان می‌شود. همچنین عدم صمیمیت با نوجوان و رابطه پدرسالارانه با نوجوان که با سردی عاطفی و جدایی عاطفی والد-فرزند در ارتباط است موجب کاهش آمیختگی در رابطه والد-نوجوان می‌شود و رابطه را با مشکل و تنش مواجه می‌کند. با توجه به اینکه والدینی که در مشاغل نظامی مشغول به کار هستند به نوعی به دلیل تنش‌های ایجاد شده در محیط کاری و حتی گاهی صفات شخصیتی خاص خود با کاهش احساسات مثبت و احساسات منوط بر همدلی روبرو هستند (سپهوند و همکاران، ۱۳۹۹)، لذا می‌توان انتظار داشت که این ویژگی‌های ایجاد شده به نوعی رابطه خانوادگی و والد-فرزندی آنها را چالش مواجه کند (منساح و کلرمن، ۲۰۱۰؛ محسنی و همکاران، ۱۳۹۸؛ آلن و همکاران، ۲۰۱۱؛ وو و همکاران، ۲۰۰۷).

سومین مضمون استخراج شده، ارتباطات بود که دارای مضامین فرعی عدم درک متقابل، مشکل در گفتگو، رابطه سطحی و عدم همدلی بود. ارتباط میان والد و فرزند می‌تواند در قالب الگوهای ارتباطی گفتگو، درک کردن یکدیگر و حتی درک عاطفی باشد که در صورتی که والدین در رابطه با فرزند خود تنها خود را در نظر بگیرند و به عبارتی خودخواهی و خودمحوری داشه باشند و نتوانند درکی از سن و یا شرایط کنونی فرزند نوجوان خود داشته باشند و تنها به نظرات و علایق و حتی قانون‌های خود توجه کنند در این صورت ارتباط مبتنی بر دوستی و یا ارتباطی همدلانه میان فرزند و والد ایجاد نمی‌شوند. نوجوانانی که والدین خود را دوست مناسبی حتی برای بحث و یا گفتگو نمی‌دانند با هر بحث و چالشی رابطه میان آنها به رابطه‌ای پرتنش تبدیل می‌شود. درک والد از احساسات، افکار و حتی نظرات وی می‌تواند موجب ایجاد رابطه‌ای مبتنی بر همدلی و صمیمیت با فرزند نوجوان شود. در صورتی که نوجوان احساس کند نگاه وی و دیدگاه وی درک نمی‌شود احساس انزوا کرده و سعی می‌کند از روبرویی با فضایی که در آن احساس انزوا و بیگانگی می‌کند اجتناب کند در نتیجه می‌توان انتظار داشت که رابطه با والد به عنوان پناهگاهی احساسی و حتی رفتاری دچار نقصان خواهد شد (میرزایی و همکاران، ۱۳۹۲). فشار روانی در مشاغل نیز و سوق دادن این حرفه افراد را به سمت قوانین و قواعد می‌تواند موجب افزایش ویژگی‌های شخصیتی در افرادی شود که خود دارای بستر اولیه مشکات شخصیتی و روان‌شناختی هستند، از این حیث پژوهش‌های مختلف نیز بر بروز مشکلات خانوادگی در ارتباط بین والد-فرزند با توجه به نظامی بودن والد و مشکلات روان‌شناختی والد تأکید کرده‌اند (میرزایی و همکاران، ۱۳۹۲؛ آزاد مرزآبادی و نیک‌نفس، ۱۳۹۵؛آلن و همکاران، ۲۰۱۱؛ وو و همکاران، ۲۰۰۷).

با توجه به آنچه بیان شده است می‌توان گفت که، صفات شخصیتی والدین در نوع رفتار فرزندان و حتی رابطه والد-فرزندی نقش دارد (هاور و همکارن، ۲۰۱۰). شرایط شغلی والدین با سبک تربیتی آنها، تعامل با فرزندان و تحول شناختی و اجتماعی فرزندان مرتبط است وجود بیماری‌های مزمن، افت تحصیلی فرزندان و دور شدن عاطفی والدین و فرزندان از یکدیگر با نوع شغل والدین در ارتباط است (گاردنربلت و شنبل کورتینا، ۲۰۰۶). شرایط استرس‌زای شغلی موجب ایجاد تغییراتی در فرآیندهای شناختی والدین می‌شود. این موضوع موجب تأثیر برخی رفتارهای فرزندپروری مثل سوگیری توجه به سمت تهدید و افزایش توجه به سمت امنیت فرزندان می‌شود. بنابراین، خودکارآمدی مربوط به والدین می‌تواند از طریق تعصبات شناختی تقلیل یابد. در واقع این خودکارآمدی، ارزیابی‌های منفی از خود به عنوان والدین، احساس بی‌ارزشی به عنوان والدین و احساس بیگانگی و جدایی از فرزندان را توصیف می‌کند (شرمن و همکاران، ۲۰۱۶). در بین اقشار جامعه، افراد نظامی همواره با عوامل تنش‌زای بیشتری روبرو هستند (نجومی و بهرامی، ۱۳۹۲). وجود مشکلات روان‌شناختی و ویژگی‌های شخصیتی آسیب‌پذیر در کارکنان نظامی و خانواده‌های آن ها با تأکید بیشتری مصداق خواهد داشت (حبی و همکاران، ۱۳۹۰).

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.1.12.9]

تضاد منافع: پژوهش حاضر بدون هیچ‌گونه حمایت مالی از جانب سازمان خاصی صورت گرفته است و نتایج آن برای نویسندگان هیچ‌گونه تضاد منافعی ندارد.

منابع

آزاد مرزآبادی، ا.، و نیک‌نفس، س. (۱۳۹۵). سبک های مقابله با استرس شغلی در کارکنان نظامی. *مجله دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران*،۱۰،۴، ۳۱۰-۲۹۹.

افخم ابراهیمی، ع.، بیرشک، ب.، و مکنون، ن. (۱۳۸۷). شیوه‌های دلبستگی و ارتباط آن با مدل‌های خود و دیگران و صفات شخصیتی دانشجویان دانشکده‌های مختلف ، دانشگاه علوم پزشکی .*مجله تازه‌های علوم شناختی*، ۱۰، ۳، ۴۴-۳۴.

حبی، م. ب.، مقدسی، ه.، حاتمی، ح.ر.، آزادمرزآبادی، ا.، و انیسی، ج (۱۳۹۰). بررسی رابطه رضایت شغلی کارکنان با سلامت روانی خانواده در یک واحد نظامی. *روانشناسی نظامی*، ۲، ۵، ۵۷-۶۶.

زینبی حسنوند، ن.، جوانمرد، ک. ا.، و گودرزی، م. (۱۳۹۴). اعتبارسنجی سیاهه شخصیت خودشیفته -۴۰. *مجله روانشناسی*،۱۹، ۱، ۱۱۸-۱۰۲.

سپهوند، م. ج.، جئادی، م.، خاقانی‌زاده، م.، مختاری، ج.، و باباجانی وفسی، س. (۱۳۹۹). شناخت مکانیسم های مقابله‌ای در مواجهه با عوامل استرس زا در پرسنل نظامی . *مجله طب نظامی*، ۲۲، ۳، ۲۵۱-۲۴۴.

شکرایی، ز. (۱۳۹۰). *بررسی و مقایسه پایگاه‌های هویت در میان دختران و پسران دانشجو*، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبایی.

صمدی، م.، قمرانی، ا.، تقی‌نژاد، م.، شمسی، ع. ا. (۱۳۹۳). بررسی رابطه شخصیت تاریک مادران با اختلالات عاطفی-رفتاری دانش‌آموزان ابتدایی شهر اصفهان. *روان‌شناسی بالینی و شخصیت*، ۱۵، ۱، ۴۹-۳۹.

قراباغی، ح. (۱۳۹۵). *بررسی روابط ساختاری مدل سه‌بخشی سایکوپاتی با سیستم‌های مغزی رفتاری، صفات شخصیای و هوش هیجانی*، رساله دکتری تخصصی، روان‌شناسی عمومی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه تبریز.

کاظمیان، س.، و کریمی، م. (۱۳۹۷). رابطه هویت اجتماعی با کیفیت روابط والد فرزندی در بین دانش آموزان دختر دوره دوم دبیرستان: بررسی مقایسه ای نقش پدران و مادران. *فصلنامه فرهنگ مشاوره و رواندرمانی*، ۹، ۲۴، ۱۱۸-۱۰۳.

محسنی، ح. ر.، محمدزاده، خ. ع.، و حسینی، م. (۱۳۹۸). ارزیابی و پایش سلامت کارکنان انتظامی با استفاده از الگوی مدیریت سلامت حرفه‌ای. *مجله طب نظامی*، ۲۱، ۶، ۶۳۶-۶۲۸.

میرزایی کوتنایی، ف.، شاکری‌نیا، ا.، و اصغری، ف. (۱۳۹۴). رابطه تعامل والد-فرزند با سطح رفتارهای پرخاشگرانه دانش‌آموزان. *سلامت روانی کودک*، ۲، ۴، ۲۱-۳۴.

میرزایی، غ. ر.، فتحی‌آشتیانی، ع.، احمدی، خ.، مهرابی، ح. ع.، لواسانی، غ.ع.م.، و آزادفلاح، پ .(۱۳۹۳). پیش‌بینی سبک زندگی بر اساس ویژگی‌های شخصیتی. *مجله علوم رفتاری*، ۸، ۲، ۱۸۴-۱۷۷.

میکائیلی منیع، ف.، صالحی، م.، و احمدی‌خویی، ش. (۱۳۹۶). سه‌گانه تاریک شخصیت در افراد مجرم و غیرمجرم :خودشیفتگی، ماکیاولیسم و جامعه-ستیزی. *روانشناسی بالینی و شخصیت، ۱۵، ۱-۲۸*، ۱۱۳-۱۲۶.

ناظر، م.، مختاری، م. ر.، صیادی، ا. ر.، و مشایخی، ف. (۱۳۹۵). پیش‌بینی ویژگی‌های شخصیت فرزندان بر اساس سبک‌های فرزندپروری و ارتباط آن با پنج عامل بزرگ شخصیت والدین. *سلامت جامعه*،۱۰، ۱، ۲۹-۳۹.

Allen, E. S., Rhoades, G. K., Stanley, S. M., & Markman, H. J. (2011). On the home front: Stress for recently deployed Army couples. *Family process*, *50*(2), 235-247.

Christie, R., Geis. F.L.(1970). Studies in Machiavellianism. New York,NY: Academic Press. eBook ISBN: 9781483260600.

Corral, S., & Calvete, E. (2000). Machiavellianism: Dimensionality of the Mach IV and its relation to self-monitoring in a Spanish sample. *The Spanish journal of psychology*, *3*, 3-13.

Doran, N, Luczak, S.E, Bekman, N, Koutsenok, I, Brown, S.A. (2012). Adolescent substance use and aggression: A review. *Crime Justice Behave*, 39 (6),748-754.

Douglas, D., Bore, M., & Munro, D. (2012). Distinguishing the Dark Triad: Evidence from the Five-Factor Model and the Hogan Development Survey.*Journal Psychology*, *43*(3), 237-242.

Neblett, N. G., & Cortina, K. S. (2006). Adolescents' thoughts about parents' jobs and their importance for adolescents' future orientation. *Journal of adolescence*, *29*(5), 795-811.

Huver, R. M., Otten, R., De Vries, H., & Engels, R. C. (2010). Personality and parenting style in parents of adolescents. *Journal of Adolescence*, *33*(3), 395-402.

Jonason, P. K., Webster, G. D., Schmitt, D. P., Li, N. P., & Crysel, L. (2012). The antihero in popular culture: Life history theory and the dark triad personality traits. *Review of General Psychology*, *16*(2), 192-199.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.1.12.9]

Jonason, P. K., & Webster, G. D. (2010). The dirty dozen: a concise measure of the dark triad. *Psychological assessment*, *22*(2), 420.
Koerner, A. F., & Schrodt, P. (2014). An introduction to the special issue on family communication patterns theory. *Journal of Family Communication*, *14*(1), 1-15.
Láng, A., & Birkás, B. (2014). Machiavellianism and perceived family functioning in adolescence. *Personality and Individual Differences*, *63*, 69-74.
Leidy, M. S., Guerra, N. G., & Toro, R. I. (2010). Positive parenting, family cohesion, and child social competence among immigrant Latino families. *Journal of Family Psychology*, *24*(3), 252.
Levenson, M. R., Kiehl, K. A., & Fitzpatrick, C. M. (1995). Assessing psychopathic attributes in a noninstitutionalized population. *Journal of personality and social psychology*, *68*(1), 151.
Li, X. (2012). Family environment and school environment as predictors for physical aggression in low-income children.
Lynam, D. R., Whiteside, S., & Jones, S. (1999). Self-reported psychopathy: A validation study. *Journal of personality assessment*, *73*(1), 110-132.
Marshall, N. A. (2011). Does Parenting Predict Child Relational Aggression?.
McDonald, M. M., Donnellan, M. B., & Navarrete, C. D. (2012). A life history approach to understanding the Dark Triad. *Personality and Individual Differences*, *52*(5), 601-605.
Melchior, M., Chastang, J. F., Goldberg, P., & Fombonne, E. (2008). High prevalence rates of tobacco, alcohol and drug use in adolescents and young adults in France: results from the GAZEL Youth study. *Addictive behaviors*, *33*(1), 122-133.
Mensah, F. K., & Kiernan, K. E. (2010). Parents' mental health and children's cognitive and social development. *Social psychiatry and psychiatric epidemiology*, *45*(11), 1023-1035.
Miller, J. D., Gaughan, E. T., & Pryor, L. R. (2008). The Levenson Self-Report Psychopathy Scale: An examination of the personality traits and disorders associated with the LSRP factors. *Assessment*, *15*(4), 450-463.
Murray, K. W., Dwyer, K. M., Rubin, K. H., Knighton-Wisor, S., & Booth-LaForce, C. (2014). Parent–child relationships, parental psychological control, and aggression: Maternal and paternal relationships. *Journal of youth and adolescence*, *43*(8), 1361-1373.
Nargiso, J. E., Becker, S. J., Wolff, J. C., Uhl, K. M., Simon, V., Spirito, A., & Prinstein, M. J. (2012). Psychological, peer, and family influences on smoking among an adolescent psychiatric sample. *Journal of substance abuse treatment*, *42*(3), 310-318.
O'Connor, P. J., & Athota, V. S. (2013). The intervening role of agreeableness in the relationship between trait emotional intelligence and Machiavellianism: Reassessing the potential dark side of EI. *Personality and Individual Differences*, *55*(7), 750-754.
Paulhus, D. L., & Williams, K. M. (2002). The dark triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Journal of research in personality*, *36*(6), 556-563.
Popov, L. M., & Ilesanmi, R. A. (2015). Parent-child relationship: Peculiarities and outcome. *Rev. Eur. Stud.*, *7*, 253.
Raskin, R., & Terry, H. (1988). A principal-components analysis of the Narcissistic Personality Inventory and further evidence of its construct validity. *Journal of personality and social psychology*, *54*(5), 890.
Runcan, P. L. (2012). The time factor: does it influence the parent-child relationship?!. *Procedia-social and behavioral sciences*, *33*, 11-14.
Runcan, P. L., Constantineanu, C., Ielics, B., & Popa, D. (2012). The role of communication in the parent-child interaction. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, *46*, 904-908.
Sherman, M. D., Gress Smith, J. L., Straits-Troster, K., Larsen, J. L., & Gewirtz, A. (2016). Veterans' perceptions of the impact of PTSD on their parenting and children. *Psychological services*, *13*(4), 401.
Sherry, S. B., Hewitt, P. L., Besser, A., Flett, G. L., & Klein, C. (2006). Machiavellianism, trait perfectionism, and perfectionistic self-presentation. *Personality and individual differences*, *40*(4), 829-839.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1401.11.1.12.9]